

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 542/2024-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Ivana Igazová s.r.o., Mýtna 11, Bratislava, proti postupu Okresného úradu Zvolen v konaní sp. zn. 2004/3340-1/R 398 a postupu Krajského súdu v Banskej Bystrici v neidentifikovateľnom konaní takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom okresného úradu v konaní sp. zn. 2004/3340-1/R 398 a „nečinnosťou“ krajského súdu v neidentifikovateľnom konaní. Navrhuje okresnému úradu prikázať, aby vo veci nanovo konal a rozhodol.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je právnym nástupcom (dedičom) [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľka“), ktorá si 30. decembra 2004 uplatnila právo na navrátenie vlastníctva k pozemkom podľa zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „reštitučný zákon“). Obvodný pozemkový úrad vo Zvolene ako právny predchodca okresného úradu rozhodnutím č. k. 2004/3340-1/R 398-3 z 21. októbra 2005 konanie zastavil, a to z dôvodu, že navrhovateľka na výzvu správneho orgánu v určenej lehote neodstránila nedostatky svojho podania a bola o možnosti zastavenia konania poučená. Navrhovateľka nepreukázala splnenie podmienok na navrátenie vlastníctva k pozemkom podľa reštitučného zákona. Rozhodnutie

o zastavení konania, ktoré navrhovateľka nenapadla odvolaním, nadobudlo právoplatnosť 13. novembra 2005.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že správny orgán nesprávne zastavil konanie vo veci navrhovateľky. Dôvodom zastavenia konania bola skutočnosť, že navrhovateľka nepredložila správne mu orgánu rozhodnutie súdu, ktorým bol v zmysle zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnej rehabilitácii“) zrušený výrok prepadnutia majetku právneho predchodcu navrhovateľky, ktorý bol pôvodným vlastníkom dotknutých nehnuteľností. Podľa sťažovateľa rozhodnutie o rehabilitácii právneho predchodcu navrhovateľky malo byť vyslovené *ex officio* rozhodnutím príslušného krajského súdu v zmysle § 2 zákona o súdnej rehabilitácii. Správny orgán tak od navrhovateľky vyžadoval rozhodnutie, ktoré nemohla predložiť. Takéto rozhodnutie si mal správny orgán vyžiadať od krajského súdu.

4. Nečinnosťou krajského súdu, ktorý *ex officio* nevydal rozhodnutie o rehabilitácii právneho predchodcu navrhovateľky, a nečinnosťou správneho orgánu, ktorý si takéto rozhodnutie od krajského súdu nevyžiadal, ale túto povinnosť preniesol na navrhovateľku, boli porušené označené základné práva sťažovateľa, ktorý ako právny nástupca navrhovateľky je podľa § 2 reštitučného zákona oprávnenou osobou.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podľa § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

6. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde]. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (napr. III. ÚS 71/2016, I. ÚS 594/2017, II. ÚS 455/2023).

7. Vzhľadom na to, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je časovo obmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti, a s prihliadnutím na to, že predmetné konanie pred správnym orgánom sa právoplatne skončilo ešte v roku 2005, ako aj so zreteľom na deň doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (19. augusta 2024), považoval ústavný súd za dostatočne preukázané podanie sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty (napr. III. ÚS 215/06, III. ÚS 177/2013).

8. Ústavná sťažnosť bola podaná oneskorene podľa § 124 zákona o ústavnom súde, preto bola podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

9. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že podľa § 65 ods. 1 Civilného sporového poriadku platí, že právny nástupca prijíma stav konania ku dňu zániku procesnej subjektivity svojho predchodcu. Z príloh ústavnej sťažnosti je zrejmé, že navrhovateľka zomrela 16. novembra 2011. Dedičské konanie po navrhovateľke bolo ukončené na základe osvedčenia o dedičstve z 18. apríla 2012. V rámci uplatňovania súkromnoprávných nárokov dáva ústavný súd do pozornosti zásadu *vigilantibus iura scripta sunt*, ktorá znamená, že práva patria tým, ktorí sa o ich ochranu a výkon aktívne zaujímajú a ktorí svoje civilno-procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu tieto svoje práva strácať (napr. I. ÚS 131/2019, III. ÚS 225/2022). Už navrhovateľka nevyužila jej dostupné a účinné prostriedky nápravy pred orgánom verejnej moci (napr. odvolanie voči rozhodnutiu o zastavení konania, mimoriadne opravné prostriedky, protest prokurátora). Sťažovateľ nepreukázal ani netvrdil, kedy sa ako právny nástupca navrhovateľky dozvedel o zastavení konania pred správny orgánom. Tiež nepreukázal, že by po skončení dedičského konania (do podania ústavnej sťažnosti) vyvinul nejakú aktivitu, ktorá by smerovala k ochrane jeho označených práv (napr. sťažnosť podaná predsedovi súdu podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, žaloba o nečinnosť orgánu verejnej správy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2024

Robert Šorl
predseda senátu